

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Sžo/89/2014
Identifikačné číslo spisu:	1012200123
Dátum vydania rozhodnutia:	31.03.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1012200123.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Violy Takáčovej PhD., v právnej veci žalobcu: C.. C.. C. E., bytom v T., T.. X, zastúpený Advokátskou kanceláriou IURISTICO, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Štefánikova č. 26, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Pribinova 2, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 3. októbra 2011, č. SLV-PS-PK-157/2011 a preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného zo dňa 30. septembra 2011, č. SLV-PS-PK-151/2011, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 22. apríla 2014, č. k. 5S/31/2012-76, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 22. apríla 2014, č. k. 5S/31/2012-76, p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 22. apríla 2014, č. k. 5S/31/2012-76, zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutí žalovaného zo dňa 3. októbra 2011, číslo SLV-PS-PK-157/2011, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu a potvrdený personálny rozkaz 1. viceprezidenta Policajného zboru zo dňa 29. júna 2011, číslo 26 v článku 3, ktorým bol žalobca služobne zaradený v stálej štátnej službe vo funkcii starší referent špecialista protidrogového oddelenia odboru Východ, Úradu boja proti organizovanej kriminalite Prezídia Policajného zboru, služobného úradu Ministerstva vnútra SR, preložený podľa § 35 ods. 1 písm. a/ zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže SR a Železničnej polície v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 73/1998 Z. z.“) dňom 1. júla 2011 k úradu boja proti organizovanej kriminalite Prezídia Policajného zboru (ďalej len „ÚBOK PPZ“), služobného úradu Ministerstva vnútra SR. Súčasne bol predmetným personálnym rozkazom žalobca odvolaný dňom 30. júna 2011 z doterajšej funkcie (§ 35 ods. 9 zákona č. 73/1998 Z. z.) s tým, že ustanovenie do funkcie dňom 1. júla 2011 vykoná riaditeľ úradu boja proti organizovanej kriminalite prezídia Policajného zboru, služobného úradu Ministerstva vnútra SR.

Krajský súd preskúmal aj zákonnosť rozhodnutia žalovaného zo dňa 30. septembra 2011, č. SLV-PS-PK-151/2011, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu proti personálnemu rozkazu riaditeľa ÚBOK PPZ zo dňa 30. júna 2011, č. 245, ktorým v súlade s § 33 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. bol žalobca dňom 1. júla 2011 ustanovený do funkcie „starší referent špecialista“ protidrogového oddelenia, odboru Bratislava ÚBOK PPZ služobného úradu Ministerstva vnútra SR a napadnuté rozhodnutie bolo potvrdené. Konanie o preskúmanie tohto rozhodnutia žalovaného bolo pôvodne vedené Krajským súdom v Bratislave pod sp. zn. 5S/79/2012, ktoré bolo uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 9. septembra 2013, č. k. 5S/31/2012-70 spojené na spoločné konanie s vecou vedenou pod sp. zn. 5S/31/2012 (o preskúmanie rozhodnutia žalovaného zo dňa 3. októbra 2011, číslo SLV-PS-PK-157/2011), s tým že obe veci budú ďalej vedené pod sp. zn. 5S/31/2012.

Krajský súd konštatoval, že v danom prípade boli organizačné zmeny realizované v dôsledku organizačných a systemizačných zmien v rámci štruktúry ÚBOK PPZ, ktorými bolo presunutie troch policajných funkcií z pôsobnosti odboru Východ ÚBOK PPZ do pôsobnosti odboru Bratislava ÚBOK PPZ. Podľa názoru krajského súdu je správna argumentácia žalovaného v súvislosti s posúdením zrealizovaných organizačných zmien u žalobcu. Z personálneho rozkazu aj z druhostupňového správneho rozhodnutia je dostatočne zrejmé, že odvolanie žalobcu z funkcie a potom jeho následné ustanovenie do inej funkcie, sa uskutočnilo z dôvodu organizačných zmien, ktoré sa realizovali v dôsledku personálneho rozkazu č. 257/2011.

V súvislosti s výkladom ustanovenia § 33 zákona č. 73/1998 Z. z. krajský súd zdôraznil skutočnosť, že služobný pomer príslušníkov Policajného zboru, SIS, Zboru väzenskej a justičnej stráže SR, Železničnej polície je svojou povahou inštitútom verejného práva, ide o právny pomer štátno-zamestnanecký. Takýto právny pomer nevzniká zmluvou, ale mocenským aktom služobného orgánu, čiže rozhodnutím o prijatí do služobného pomeru a po celú dobu svojho trvania sa výrazne odlišuje od pomeru pracovného, ktorý je naopak typickým pomerom súkromno-právnym, kde účastníci majú rovnaké postavenie. To sa prejavuje okrem iného aj v právnej úprave týkajúcej sa zmeny služobného pomeru, služobnej disciplíny, skončenia služobného pomeru a nárokov s tým súvisiacich a ďalších prípadov rozhodovania služobných orgánov, ktorá sa vyhyba implementácii zmluvných prvkov (pre služobný pomer cudzorodý) do vzťahov, ktoré sú založené na podriadenosti a nadriadenosti subjektov služobného pomeru, pre ktoré je charakteristické jednostranné rozhodovanie zamestnávateľského subjektu o právach a povinnostiach príslušníkov PZ. Právna povaha takéhoto služobného pomeru príslušníkov PZ odráža osobitný charakter zamestnávateľa ako primárneho nositeľa verejnej moci, potreba pevného začlenenia policajta do organizmu verejnej moci a účasť na jej výkone, čo zvyraňuje skutočnosť, že nemožno hovoriť o modifikácii súkromno-právneho pomeru, ale o špecifickom štátno-zamestnaneckom pomere verejného práva, ktorého právna úprava má formu kódexu (rozsudok NS SR sp. zn. 1Sžo/246/2009).

Krajský súd ďalej konštatoval, že zákonná úprava služobného pomeru príslušníkov ozbrojených zborov poskytuje príslušníkom v služobnom pomere nižšiu mieru ochrany, než je tomu u zamestnancov v pracovnom pomere, resp. umožňuje služobným orgánom operatívnejšie využitie príslušníkov, ktorých funkcia bola v dôsledku organizačných zmien zrušená ich ustanovením na služobné miesto v danom zbore pre plnenie úloh v inej funkcii.

Krajský súd mal preukázané, že v predmetnej veci bol žalobca podľa § 33 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. ustanovený do funkcie starší referent špecialista protidrogového oddelenia odboru Bratislava ÚBOK PPZ služobného úradu Ministerstva vnútra SR a to personálnym rozkazom zo dňa 30. júna 2011, č. 245. Žalobca bol podľa čl. 3 personálneho rozkazu 1. viceprezidenta PZ zo dňa 29. júna 2011, č. 26 v súlade s § 35 ods. 1 písm. a/ zákona dňom 1. júla 2011 preložený na ÚBOK PPZ služobného úradu Ministerstva vnútra SR a súčasne bol podľa § 35 ods. 9 citovaného zákona dňom 30. júna 2011 odvolaný z doterajšej funkcie.

Podľa názoru krajského súdu bol postup žalovaného v súlade so zákonom, lebo potom, ako bol žalobca podľa čl. 3 personálneho rozkazu 1. viceprezidenta PZ zo dňa 29. júna 2011, č. 26 preložený z funkcie

starší referent špecialista protidrogového oddelenia odboru Východ ÚBOK PPZ, služobného úradu Ministerstva vnútra SR na inú funkciu v rámci ÚBOK PPZ, bolo povinnosťou riaditeľa ÚBOK PPZ, aby žalobcu v súlade s § 33 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. ustanovil do akejkoľvek voľnej funkcie v rámci útvarov ÚBOK PPZ. Ustanovenie žalobcu do voľnej funkcie, tento správne vykonal dňom 1. júla 2011 v súlade s čl. 5 písm. b/ nariadenia ministra vnútra SR č. 174/2010.

Krajský súd poukázal, že dôvodom vydania personálneho rozkazu zo dňa 30. júna 2011, č. 245, bola existencia organizačných zmien v rámci ÚBOK PPZ a tiež existencia čl. 3 personálneho rozkazu 1.viceprezidenta PZ zo dňa 29. júna 2011, č. 26, ktorým bol žalobca dňom 1. júla 2011 v súlade s § 35 ods. 1 písm. a/ zákona č. 73/1998 Z. z. preložený na ÚBOK PPZ odboru Bratislava. Ako vyplýva z § 5 ods. 4 zákona č. 73/1998 Z. z. v spojení s § 33 ods. 1, policajt sa môže ustanoviť len do voľnej funkcie, ktorá je vytvorená v súlade so schválenou systemizáciou. Na základe vyššie uvedených skutočností ustanovil žalovaný žalobcu do voľnej funkcie so schválenou systemizáciou.

K námietke žalobcu, že v jeho prípade nebol dodržaný postup upravený v ust. § 35 ods. 1 písm. a/ zákona č. 73/1998 Z. z., lebo podľa jeho názoru má inštitút prevedenia prednosť pred inštitútom preloženia, krajský súd uviedol, že v danom prípade ide o voľnú správnu úvahu príslušného nadriadeného žalobcu oprávneného previesť, alebo preložiť žalobcu z dôvodu uvedeného v ust. § 35 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona. Bolo preto na voľnej úvahe príslušného nadriadeného žalobcu rozhodnúť o tom, či sa žalobca prevedie na inú voľnú funkciu v tom istom mieste výkonu štátnej služby, alebo preloží na inú voľnú funkciu do iného miesta výkonu štátnej služby tak, aby služobné úlohy uložené ÚBOK PPZ boli plnené v súlade s požiadavkami kladenými na tento útvar.

Aj ostatné námietky žalobcu považoval krajský súd za nedôvodné, s poukazom na to, že personálny rozkaz ministra vnútra SR č. 257/2011 nemá charakter rozhodnutia o práve, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach konkrétneho policajta, ide o rozhodnutie organizačnej povahy upravujúce vnútornú štruktúru útvarov MV SR a PZ. Je z neho dostatočne zrejmé, že dňom 1. júla 2011 budú vykonané systemizačné zmeny v tabuľke zloženia a počtov na Prezídium PZ a na Sekcii personálnych a sociálnych činností MV SR. Podľa názoru krajského súdu, žalobou napadnuté rozhodnutia obsahujú všetky náležitosti tak, ako to vyžaduje § 241 citovaného zákona a sú v dostatočnom rozsahu odôvodnené.

O náhrade trov konania prvostupňový súd rozhodol podľa ustanovenia § 250k ods. 1 O.s.p. a s poukazom na neúspech žalobcu v konaní, mu náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie. Okrem iných dôvodov namietal, že správne orgány vec nesprávne posúdili, nedostatočne zistili skutkový stav veci, resp. skutkové zistenia sú v rozpore s obsahom spisu, boli porušené procesné práva - vrátane práva na procesnú úpravu konania o preložení, zaťažili konanie inou vadou s potenciálnym vplyvom na zákonnosť a vydali nepreskúmateľné rozhodnutia. Ďalej namietal, že krajský súd vec posúdil nedostatočne, v rozpore so znením príslušných zákonov a preto vec zaťažil vadou nesprávneho právneho posúdenia podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p., vadou nesprávnych skutkových zistení podľa § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p., vadou neúplného zistenia skutkového stavu podľa § 205 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Podľa názoru žalobcu správne orgány neskúmali splnenie podmienky „nemožnosti prevedenia na inú funkciu v mieste výkonu doterajšej zrušenej funkcie“ ako jednu z nutných podmienok podľa § 35 ods. 1 písm. a/ zákona č. 73/1998 Z. z., čím zaťažili svoje rozhodnutie nepreskúmateľnosťou pre nedostatok dôvodov, čo doložil rozhodnutím českého súdu v obdobnom prípade, aplikujúc normu rovnakého znenia. Taktiež poukázal na žalobnú námietku o neexistencii riadneho podkladu pre vydanie personálneho rozkazu o preložení (a tým i následného ustanovenia do funkcie v inom mieste), ako aj na nesplnenie podmienky uvedenej v § 35 ods. 7 zákona č. 73/1998 Z. z.. Podľa jeho názoru, ak neexistuje objektívne žiadna voľná funkcia v mieste tohto pôvodného výkonu, resp. s prevedením na takúto funkciu príslušník nesúhlasí, až potom je možné uvedeného príslušníka preložiť na inú funkciu do iného miesta výkonu funkcie.

Žalovaný vo vyjadrení zo dňa 30. júla 2013 k odvolaniu žalobcu navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil. Uviedol, že žalobca v podanom odvolaní neuvádza žiadne

relevantné nové skutočnosti, iba zastáva názor, že došlo k nesprávnemu posúdeniu a rozhodnutiu vo veci. Odkázal na svoje stanovisko v písomnom vyjadrení k podanej žalobe.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní žalobcu (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.), pričom deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p.) a podľa § 250ja ods. 3 posledná veta O.s.p. ho potvrdil, pretože sa v zmysle s § 219 ods. 2 O.s.p. stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 250ja ods. 7 O.s.p. ak Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhoduje ako odvolací súd v obdobnej veci, aká už bola predmetom konania pred odvolacím súdom, môže v odôvodnení poukázať už len na podobné rozhodnutie, ktorého celý text v odôvodnení uvedie.

Predovšetkým treba konštatovať, že v dôsledku vydaného personálneho rozkazu ministra vnútra zo dňa 30. júna 2011, č. 257/2011 boli okrem iných zrušené doterajšie funkcie troch príslušníkov policajného zboru (vrátane žalobcu) a vytvorili sa nové funkcie, pričom všetci títo príslušníci policajného zboru boli pôvodne v stálej štátnej službe vo funkcii starší referent špecialista protidrogového oddelenia odboru Východ úradu boja proti organizovanej kriminalite prezídia Policajného zboru, služobného úradu Ministerstva vnútra SR. Všetci traja boli následne personálnym rozkazom I. viceprezidenta policajného zboru zo dňa 29. júna 2011, číslo 26 preložený podľa § 35 ods. 1 písm. a/ zákona č. 73/1998 Z. z. k úradu boja proti organizovanej kriminalite prezídia Policajného zboru, služobného úradu Ministerstva vnútra SR. Súčasne boli uvedeným personálnym rozkazom odvolaní dňom 30. júna 2011 z doterajšej funkcie (§ 35 ods. 9 zákona č. 73/1998 Z. z.) s tým, že ustanovenie do funkcie dňom 1. júla vykoná riaditeľ úradu boja proti organizovanej kriminalite prezídia Policajného zboru, služobného úradu Ministerstva vnútra SR. Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že už ako súd odvolací rozhodol v dvoch prípadoch príslušníkov policajného zboru rozsudkom zo dňa 20. augusta 2014, sp. zn. 3Sžo/40/2013 a rozsudkom zo dňa 18. septembra 2014, sp. zn. 8Sžo/58/2013, pričom tieto vychádzali z rovnakých skutkových a právnych základov ako v preskúmanom prípade a išlo o zjavne totožné žaloby. Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil žiadne dôvody na odchýlenie sa od záverov vyplývajúcich z týchto rozhodnutí.

Najvyšší súd preto konštatuje, že predmetom preskúmania je obdobná vec, aká už bola predmetom preskúmania pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky ako súdom odvolacím, a podľa § 250ja ods. 7 O.s.p. poukazuje na podobné rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. augusta 2014, sp. zn. 3Sžo/40/2013, ktorého celý text v odôvodnení uvádza nasledovne:

„Preskúmaním veci najvyšší súd zistil, že spor medzi účastníkmi konania sa týka výkladu § 35 ods. 1 písm. a/ zákona č. 73/1998 Z. z., a to prevedenia policajta na inú funkciu v tom istom mieste výkonu štátnej služby v dôsledku zrušenia jeho funkcie ako dôsledok organizačnej zmeny.

Podľa § 35 ods. 1 písm. a/ zák. č. 73/1998 Z. z. policajt v služobnom pomere sa prevedie na inú funkciu v tom istom mieste výkonu štátnej služby, a ak to nie je možné, preloží sa na inú funkciu do iného miesta výkonu štátnej služby alebo do iného služobného úradu, ak nemôže naďalej vykonávať doterajšiu funkciu, pretože v dôsledku organizačných zmien sa zrušila jeho doterajšia funkcia.

Pokiaľ ide o námietku, že organizačné zmeny ku dňu vydania personálneho rozkazu č. 26 neexistovali, keďže personálny rozkaz ministra vnútra SR č. 257/2011, ktorým boli vykonané systemizačné a organizačné zmeny je zo dňa 30.06.2011. Uvedenú námietku senát hodnotí ako účelovú, pretože personálny rozkaz č. 257/2011 ma stanovenú účinnosť ku dňu 1. júla 2011, rovnako i personálny rozkaz č. 26 zo dňa 29.06.2011, týkajúci sa žalobcu. Rozhodujúce pri posudzovaní zákonnosti je vznik právnych účinkov individuálneho správneho aktu. Do doby nadobudnutia účinnosti nevytvára zmenu

personálneho policajta a nevytvára prvok ukrátenia na právach, ktorý je základnou podmienkou prieskumu zákonnosti personálneho rozhodnutia. V daných súvislostiach je nevyhnutné poukázať na to, že rozhodnutie o tom, či, kedy a aké organizačné zmeny budú vykonané v policajnom zbore je na riadiacich pracovníkoch policajného zboru a na túto časť rozhodnutia sa vzťahuje správna úvaha. Žalobca sa preto nemôže domáhať preukazovania existencie materiálnej potreby na vykonanie organizačnej zmeny. V tejto časti je potrebné poukázať na správny právny záver krajského súdu, že „právna povaha takéhoto služobného pomeru príslušníkov PZ odráža osobitný vzťah zamestnávateľa ako primárneho nositeľa verejnej moci...“. V tomto kontexte je potrebné posudzovať i určenie ďalšieho pracovného zaradenia policajta. Objektívne nie je možné aplikovať princípy z inštitútu prevedenia na inú prácu z pracovnoprávných vzťahov. Policajný zbor je vojensky organizovaný zbor. V súlade s princípom dobrej verejnej správy vo vojensky organizovaných zboroch sa potreba konkrétneho nasadenia policajta prezumuje. Zaradenie procesných postupov, ktoré by vyžadovali, aby riadiaci pracovníci polície preukazovali a dokladovali (v zmysle správneho konania) splnenie podmienky „nemožnosť prevedenia na inú funkciu v mieste výkonu doterajšej zrušenej funkcie“ je proti samotnej podstate služobnej prísahy policajta, kde policajt sľubuje, že bude disciplinovaný, t.j. že sa podriadi potrebám policajného zboru na jeho zaradenie.

Pokiaľ ide o žalobcom tvrdené nedodržanie požiadavky na prerokovanie návrhu na prevedenie alebo preloženie policajta na inú funkciu z dôvodu organizačných zmien s príslušným odborovým orgánom podľa § 225 ods. 2 písm. b/ zákona č. 73/1998 Z. z., najvyšší súd poukazuje na to, že vady v tomto procesnom postupe služobného úradu nie sú v zmysle zákona sankcionované neplatnosťou prevedenia alebo preloženia. Je potrebné poukázať na to, že zákon explicitne ustanovuje prípady neplatnosti (napr. § 227 ods. 3 zákona č. 73/1998 Z. z. pri prepúšťaní zo služobného pomeru). Prevedenie a preloženie policajta v dôsledku organizačnej zmeny nie je svojou intenzitou sankcionované neplatnosťou z dôvodu procesných väd pri prerokovaní s odborovou organizáciou. Sankcionovanie neplatnosťou najvyšší súd nezistil ani z Kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa pre príslušníkov Policajného zboru na rok 2011.“

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 250k ods. 1 O.s.p., v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. za použitia § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. Účastníkom právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal z dôvodu, že žalobca v tomto konaní úspech nemal a žalovanému náhrada trov konania zo zákona neprináleží.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.